

Program działania **Opery Nova w Bydgoszczy na pięć sezonów artystycznych**

(2020/2021, 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025)

I. Misja

1. Do podstawowego zakresu działalności Opery Nova w Bydgoszczy należy krzewienie kultury muzyczno – teatralno – baletowej poprzez organizowanie przy pomocy własnych i obcych artystów oraz zespołów artystycznych przedstawień operowych, operetkowych, musicalowych, baletowych, koncertów, form muzycznych i scenicznych.
2. Opera Nova w Bydgoszczy w realizowaniu swych zadań statutowych współpracuje z organizacjami społecznymi i kulturalnymi w zakresie: edukacji kulturalnej i wychowania poprzez sztukę, rozbudzania potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych.

II. Działalność programowa Instytucji

Określenie celów programowych na okres kadencji

Celem działalności programowej Opery Nova jest realizacja zadań statutowych oraz upowszechnianie sztuki wokalne i muzycznej poprzez:

1. Organizowanie przedstawień operowych, operetkowych, musicalowych, baletowych, koncertów oraz innych form muzycznych i scenicznych;
2. Prezentację nowych inscenizacji spektakli muzycznych - premier dzieł operowych, operetkowych i musicalowych, przygotowanych przez uznanych twórców: reżyserów, choreografów, scenografów i dyrygentów.
3. Prezentację nowych przedstawień baletowych przygotowanych przez renomowanych choreografów, połączoną z podnoszeniem kwalifikacji oraz edukacją artystów baletu w zakresie nowych technik tańca, realizowaną między innymi podczas lekcji prowadzonych przez uznanych pedagogów baletu;
4. Udostępnianie wartości światowej i narodowej kultury muzycznej w dziedzinie szeroko pojętego teatru muzycznego;
5. Zaznajamianie publiczności zarówno z klasycznymi dziełami operowymi, operetkowymi itp., jak i utworami mniej znanymi lub dziełami niesłusznie zapomnianymi, przy wykorzystaniu nowoczesnych środków inscenizacji;
6. Prezentację spektakli gościnnych z kraju i zagranicy;
7. Organizowanie corocznych edycji Bydgoskiego Festiwalu Operowego, największej w Polsce imprezy festiwalowej o tak określonym profilu programowym, tj. przeglądu najnowszych spektakli operowych, operetkowych, baletowych i musicalowych, zrealizowanych w ostatnich sezonach w polskich i zagranicznych teatrach muzycznych;
8. Wymianę kulturalną w zakresie sztuki operowej i baletowej z innymi ośrodkami europejskimi, a także spoza Europy;
9. Stwarzanie warunków do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, kształtowanie postaw etycznych i wrażliwości estetycznej;
10. Wzbogacanie społecznych potrzeb kulturalnych;
11. Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi twórczości artystycznej związanej ze sztuką operową, baletową i szeroko rozumianego teatru muzycznego;
12. Inspirowanie, inicjowanie i organizowanie działań, tworzących dzieciom i młodzieży warunki do częstych i wielorakich kontaktów ze sztuką wokalną i taneczną;
13. Opracowywanie własnych projektów edukacyjnych w zakresie wychowania przez sztukę dla dzieci i młodzieży we współdziałaniu z innymi instytucjami wychowawczo-oświatowymi;

14. Popularyzację sztuki wokalne i promocję młodych wokalistów – studentów polskich i zagranicznych uczelni muzycznych w ramach działań edukacyjnych Operowego Forum Młodych, przygotowywanego i realizowanego we współpracy z Akademią Muzyczną im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy;
15. Krzewienie rodzimej szkoły wokalne i polskiej tradycji wykonawczej oraz pomaganie młodym uzdolnionym śpiewakom w rozwijaniu ich operowych karier, a także kultywowanie pamięci o jednym z najbardziej uznanych polskich tenorów – wybitnym polskim śpiewaku operowym Bogdanie Paprockim poprzez organizację, we współpracy ze Stowarzyszeniem im. Bogdana Paprockiego, Ogólnopolskiego Konkursu Wokalnego im. Bogdana Paprockiego;
16. Stałe popularyzowanie sztuki baletowej i kształcenie adeptów baletu w ramach Studia Baletowego przy Operze Nova - działań edukacyjnych prowadzonych dla dzieci i młodzieży;
17. Realizację misji edukacyjnej Opery Nova poprzez wydawanie ciekawie zredagowanych, bogatych pod względem merytorycznym, treściowym i ilustracyjnym programów do poszczególnych spektakli;
18. Realizację misji edukacyjnej Opery Nova poprzez organizację czasowych wystaw tematycznych, związanych z kolejnymi przedsięwzięciami artystycznymi bydgoskiej Opery.
19. Prowadzenie działalności informacyjno-reklamowej, promocyjnej i wydawniczej związanej z realizacją celów programowych Opery Nova;
20. Tworzenie nagrań fonograficznych na płytach CD z udziałem artystów występujących na scenie Opery Nova w Bydgoszczy oraz rejestracja wybranych własnych spektakli muzycznych w technice DVD i Blu-Ray.

Koncepcja organizacyjno-artystyczna Opery Nova w Bydgoszczy w sezonach artystycznych 2020-2025.

Opera Nova w Bydgoszczy to jedyny teatr operowy Kujaw i Pomorza i jedna z najważniejszych instytucji artystycznych regionu. To także wciąż jeden z najnowocześniejszych wyposażonych teatrów operowych w Polsce. Jego stałą ambicją jest pozyskiwanie znakomitych realizatorów i zapewne z tego powodu kolejne premiery Opery Nova przyjmowane są przez publiczność i krytykę z wielkim uznaniem. Co więcej, w minionych sezonach jedynie na tej scenie można było zobaczyć i usłyszeć takie dzieła jak „Rusalka” A. Dvořaka, „Falstaff” G. Verdiego, legenda dramatyczna „Potępienie Fausta” H. Berliozy oraz obejrzeć unikatowe spektakle baletowe: „Zniewolony umysł” w choreografii Roberta Bondary, czy „Coppelię” L. Delibesa w choreografii Jacka Tyskiego. Niemal sławą okryte są bydgoskie realizacje operetek: „Hrabina Marica” w reżyserii Laco Adamika, wyreżyserowana przez Wojciecha Adamczyka „Księżniczka czardasza”, „Baron cygański” w reżyserii Janiny Niesobskiej, czy też baletowe: „Romeo i Julia” S. Prokofiewa i „Dziadek do orzechów” P. Czajkowskiego w choreografii Paula Chalmera, „Kopciuszek” w choreografii Iwony Runowskiej, czy też „Harnasie” i „Stabat Mater” K. Szymanowskiego w choreografii Roberta Bondary.

Szczególnym dokonaniem zespołów Opery Nova są nagrania płytowe z jej spektaklami. Debiutem na tym polu było „Manru” Paderewskiego – nagranie zrealizowane po raz pierwszy w historii światowej fonografii w technice DVD - i nagrodzone prestiżową nagrodą paryskiej l'Accademie du Disque Lyrique „L'Orphée d'Or”. Kolejne wydawnictwo Opery Nova - wydana przez renomowaną firmę fonograficzną „DUX” i opublikowana na płytach Blu-Ray oraz DVD bydgoska inscenizacja opery „Rusalka” Antonina Dvořaka jest wspaniałą formą promocji regionu, szeroko rozumianej „małej ojczyzny”, z jej bogatą historią i kulturą. Płyta „Rusalki” okazała się sukcesem artystycznym, który potwierdziły znakomite recenzje, zamieszczane w liczących się w branży muzycznej zachodnioeuropejskich magazynach oraz na portalach internetowych poświęconych światowemu rynkowi fonograficznemu (Gramophone, Clic Musique, BBC Music Magazine, Pizzicato, ConcertoNet, MusicWeb International, Classica, Diapason). Wreszcie, na zwieńczenie obchodów „Roku Moniuszkowskiego” w 2019 r. opublikowano na płytach Blu-ray oraz DVD kolejne nagranie bydgoskiego spektaklu - będącą współczesnym odczytaniem dzieła Moniuszki inscenizację opery „Halka” w reżyserii Natalii Babińskiej. I to wydawnictwo okazało się „strzałem w dziesiątkę”, otrzymując świetne recenzje, a jego dwukrotna już prezentacja na antenie TVP Kultura odbiła się szerokim echem w świecie muzycznym, zjednując Operze Nova kolejne rzesze sympatyków. W związku z pandemią koronawirusa i ograniczonym dostępem publiczności do spektakli na żywo, bydgoskie przedstawienia „Halki” oraz „Manru” prezentowane są także w formie streamingu na platformie vod.teatrwiolki.pl.

Bydgoski Festiwal Operowy to kolejne spektakularne przedsięwzięcie operowe, które od 1994 r. rozstawia muzyczną Bydgoszcz i województwo kujawsko-pomorskie. Od ponad dwudziestu sześciu lat dwa festiwalowe tygodnie to czas spotkań twórców i ludzi kultury z entuzjastami opery, operetki, musicalu, baletu oraz znakomita forma promocji tych sztuk. Dzięki Festiwalowi gościły w Bydgoszczy znakomite zespoły baletowe: Béjart Ballet Lausanne, belgijski Królewski Balet Flandryjski, Hubbard Street Dance Chicago, dwukrotnie szwedzki Cullbergballet, francuski Ballet du Capitole z Tuluzy, Danza Contemporanea de Cuba, chiński The Shanghai Ballet, oraz zagraniczne zespoły operowe jak: Moskiewska Opera

Kameralna, Łotewska Opera Narodowa, Sofijska Opera Narodowa, Litewski Narodowy Teatr Opery i Baletu, Nationaltheater Mannheim i Ukraińska Opera Narodowa z Kijowa, czy wreszcie rodzime teatry operowe z wybitnymi przedstawieniami. Bydgoski Festiwal Operowy stał się także okazją do zaprezentowania wizerunku i marki przez firmy i przedsiębiorstwa z naszego regionu, które podjęły się roli sponsorów i wspierają jego organizację. Bogata i zróżnicowana oferta festiwalowa przyczynia się do krzewienia kultury muzycznej na Pomorzu i Kujawach, stanowi także kolejną ciekawą ofertę artystyczną zarówno dla społeczności lokalnej, jak i dla widzów innych ośrodków z kraju i zagranicy.

Koncepcja programowa i organizacyjna działań Opery Nova w Bydgoszczy w najbliższych pięciu latach będzie w znacznej mierze kontynuacją realizacji dotychczasowej wizji artystycznej i organizacyjnej bydgoskiej sceny operowej. Wynika to nie tylko z faktu docenienia jej przez środowisko muzyczne, które Operę Nova zalicza do najbardziej liczących się instytucji operowych w Polsce, ale przede wszystkim identyfikowania się publiczności regionu Pomorza i Kujaw z jej dotychczasowym profilem programowym. To właśnie ta publiczność w znacznej mierze jest adresatem propozycji artystycznych tej instytucji, to ona docenia wystawiany repertuar operowy, baletowy, operetkowy czy musicalowy i z uznaniem przyjmuje proponowany przez jej kierownictwo artystyczne nurt inscenizacyjny. Znajduje to odzwierciedlenie w wysokiej frekwencji na spektaklach Opery Nova, jednej z najwyższych w kraju. Poza planowanymi inscenizacjami premierowymi, przewiduje się w poszczególnych sezonach artystycznych wystawianie przedstawień wybranych spośród przeszło trzydziestu pozycji, które aktualnie znajdują się w repertuarze Opery Nova i na których prezentację instytucja ta otrzymała stosowne licencje od organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i wydawnictw zagranicznych:

- Spektakle operowe:

G. Donizetti „Napój miłosny”, A. Dvořák „Rusalka”, P. Mascagni „Rycerskość wieśniacza”, R. Leoncavallo „Pajace”, M. Małecki – W. Młynarski „Awantura w Recco, czyli Drzewko wolności”, St. Moniuszko „Halka”, St. Moniuszko „Straszny dwór”, W. A. Mozart „Czarodziejski flet”, W. A. Mozart „Wesele Figara”, I. J. Paderewski „Manru”, G. Puccini „Cyganeria”, G. Puccini „Tosca”, G. Puccini „Madama Butterfly”, G. Verdi „Don Carlos”, G. Verdi „Falstaff”, G. Verdi „Rigoletto”, G. Verdi „Traviata”, H. Berlioz „Potępienie Fausta”;

- Spektakle baletowe:

R. Bondara / P. Glass / W. Kilar „Zniewolony umysł”, P. Czajkowski „Dziadek do orzechów”, L. Delibes „Coppelia”, F. Mendelssohn-Bartholdy „Sen nocy letniej”, B. Pawłowski „Królewna Śnieżka i 7 krasnoludków”, S. Prokofiew „Kopciuszek”, S. Prokofiew „Romeo i Julia”, K. Szymanowski „Stabat Mater” / „Harnasie”;

- Operetki i musicale:

E. Kalman „Hrabina Marica”, E. Kalman „Księżniczka czardasza”, J. Strauss „Baron cygański”, J. Strauss „Zemsta nietoperza”; F. Loewe – A. J. Lerner „My Fair Lady”.

Aby jednak rozwijać działalność Opery Nova oraz spełniać rosnące oczekiwania publiczności, niezbędne jest dalsze wzbogacenie jej dotychczasowej oferty programowej i artystycznej. Stąd idea realizowania nie dwóch, jak dotąd, ale trzech premierowych inscenizacji nowych przedstawień oraz założenie, aby w najbliższym okresie pięciu lat zwiększyła się liczba spektakli repertuarowych. Krok w tym kierunku próbowała już wykonać Opera Nova w 2018 roku, zwracając się z wnioskiem do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o zwiększenie dotacji podmiotowej współfinansowania z przeznaczeniem właśnie na dziesięć dodatkowych spektakli repertuarowych w sezonie. Trzecia premiera (lub czwarta, jeśli uwzględni się premierowy wręcz wysiłek wkładany w realizację corocznych Koncertów Sylwestrowo-Noworocznych) oraz dodatkowe spektakle pozwoliłyby także na jeszcze lepsze wykorzystanie potencjału zespołów artystycznych Opery Nova, który już dziś oceniany jest bardzo wysoko w środowisku muzycznym. Warto w tym miejscu zauważyć, że bydgoscy soliści zapraszani są do udziału w spektaklach na scenach liczących się polskich oraz zagranicznych teatrów operowych, nie wyłączając tak renomowanych jak: Królewska Opera Covent Garden w Londynie, Narodni Divadlo w Pradze, Opera w Norymberdze, Festiwal w d'Aix-en-Provence, czy Opera w Sydney.

Artystyczna koncepcja oraz dotychczasowa idea Bydgoskiego Festiwalu Operowego, największego i najstarszego tego typu przeglądu spektakli operowych i baletowych, będzie kontynuowana w kolejnych pięciu latach. Bydgoski Festiwal Operowy nadal pozostanie przeglądem najciekawszych spektakli, głównie operowych i baletowych, prezentowanych przez teatry krajowe oraz zagraniczne. Taka formuła imprezy została zaakceptowana zarówno przez polskie środowisko operowe, jak i festiwalową publiczność, stając się swego rodzaju znakiem firmowym festiwalu.

W najbliższych pięciu latach planuje się także realizację projektów artystyczno-edukacyjnych, w tym okresowych wystaw tematycznych i ekspozycji. Działania te nie tylko uatrakcyjnią prezentowane na scenie Opery spektakle, ale także stworzą okazję do zapoznania się z ciekawymi aspektami życia teatru operowego, dorobkiem artystycznym zapraszanych twórców i wykonawców oraz będą dopełniały plastycznie przestrzeń Opery. Z myślą o młodszej widowni planuje się specjalne przedstawienia przedpołudniowe i wczesno popołudniowe, połączone ze zwiedzaniem gmachu Opery Nova. Oferta edukacyjna realizowana będzie również poprzez współpracę z Państwowym Zespołem Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina w Bydgoszczy, Zespołem Szkół Mechanicznych Nr 1 w Bydgoszczy, Pracownią Wokalną Pałacu Młodzieży w Bydgoszczy, ze studentami Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy oraz ze studentami Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy. We współpracy z bydgoską Akademią Muzyczną oraz ze Stowarzyszeniem im. Bogdana Paprockiego w Warszawie kontynuowana będzie organizacja Ogólnopolskiego Konkursu Wokalnego im. Bogdana Paprockiego - jednego z największych śpiewaków w dziejach polskiej wokalistyki, wybitnego tenora i autorytetu wokalnego wielu pokoleń artystów. W ramach tejże współpracy realizowane będą także kolejne edycje Międzynarodowego Operowego Forum Młodych oraz zajęcia w ramach praktyk, umożliwiające korzystanie z lekcji z profesjonalnymi korepetytorami, aktywnego uczestniczenia w próbach ansamblowych, reżyserskich i reżysersko-muzycznych, opracowywania partii operowych wspólnie z zawodowymi wokalistami czy też wspólne przedstawienia z udziałem studentów Wydziału Wokalno-Aktorskiego bydgoskiej Akademii Muzycznej oraz zespołów Opery. Natomiast edukacja seniorów rozwijana będzie we współpracy z Uniwersytetem Trzeciego Wieku, a także Towarzystwem Operowym im. Felicji Krysiewiczowej. Kontynuowana będzie także dalsza realizacja procesu rozbudowania potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych poprzez zajęcia działającego przy Operze Studia Baletowego. Studio Baletowe Opery Nova jest formą pozyskania dla potrzeb działalności statutowej Opery dziecięcych wykonawców, często niezbędnych do przedstawień baletowych i bajek. Każdorazowo selekcja i nabór do Studia Baletowego oraz angażowanie najzdolniejszych jego adeptów do profesjonalnych spektakli prowadzone będą we współpracy i za zgodą nie tylko rodziców, ale także macierzystej szkoły dziecka, po otrzymaniu pozytywnej opinii poradni psychologiczno-wychowawczej i zgody Państwowej Inspekcji Pracy. W ramach projektów artystyczno-edukacyjnych rozważana jest także idea wydania w technice DVD / Blu-ray kolejnych unikatowych spektakli Opery Nova.

Opera Nova w Bydgoszczy to nie tylko rozpoznawalna marka instytucji artystycznej, ale także znane w regionie centrum kongresowe. Dwadzieścia osiem zorganizowanych w minionych pięciu latach kongresów i konferencji medycznych może świadczyć o dużej estymie choćby środowiska lekarskiego dla tej funkcji gmachu Opery Nova. Centrum kongresowe to także miejsce konferencji ministerialnych i wyższych uczelni, spotkań komitetów wyborczych, imprez jubileuszowych zakładów pracy, targów uczelnianych i szkolnych oraz do niedawna festiwalu Camerimage. Również liczba 57 500 uczestników tych wydarzeń w okresie ostatnich pięciu lat (w samych tylko salach kongresowych) może robić wrażenie. W najbliższych latach przewiduje się zintensyfikowanie działań Opery w tym zakresie. Trzeba jednak mieć świadomość, że rosnąca konkurencja na rynku organizacji imprez konferencyjno-kongresowych wymusza konieczność stałego uatrakcyjniania oferty centrum kongresowego Opery Nova, w tym unowocześniania jego wyposażenia, które po kilkunastoletniej działalności trudno uznać dziś za nowoczesne.

Renoma, jaką Opera Nova w Bydgoszczy od wielu lat sobie wypracowuje, zobowiązuje do utrzymania wysokich standardów prezentowanych spektakli i widowisk artystycznych także poprzez zastosowanie najnowocześniejszych technologii scenicznych oraz udogodnień dla widzów. Stąd koncepcja rozbudowy gmachu Opery Nova (a w zasadzie sfinalizowania koncepcji tego obiektu w pierwotnie założonym przez projektantów kształcie architektonicznym) o tzw. czwarty krąg. Pozwoliłaby ona na jeszcze prężniejszy rozwój i wielopłaszczyznową działalność bydgoskiej sceny operowej w bliskiej przyszłości.

Wskaźniki:

Przyjmuje się, że będą osiągnięte wskaźniki działalności artystycznej nie mniejsze niż:

Działalność artystyczna Opery Nova w Bydgoszczy	Sezon 2020-2021	Sezon 2021-2022	Sezon 2022-2023	Sezon 2023-2024	Sezon 2024-2025
Liczba premier *	2	2	2	2	2
Liczba spektakli repertuarowych	100	100	100	110	110
Frekwencja na spektaklach repertuarowych	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
Liczba spektakli festiwalowych	6	6	6	6	6
Frekwencja na spektaklach festiwalowych	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Liczba widzów w ciągu roku ogółem	74.000	74.000	74.000	74.000	74.000
Ilość projektów artystyczno- edukacyjnych	3	3	3	3	3
Liczba beneficjentów projektów artystyczno-edukacyjnych	600	600	600	600	600

* w przypadku spełnienia warunku wynikającego z zapisów §7 ust. 3 umowy w sprawie warunków organizacyjno-finansowych działalności Opery Nova w Bydgoszczy oraz programu jej działania będą realizowane minimum 3 premiery w latach 2021 – 2025.

Przyjmuje się, że będą osiągnięte wskaźniki finansowe co najmniej w wysokości:

L.p.	Wskaźniki finansowe	W tyś.				
		Sezon 2020-2021	Sezon 2021-2022	Sezon 2022-2023	Sezon 2023-2024	Sezon 2024-2025
1	2	3	4	5	6	7
	Przychody własne Opery:					
	1. sprzedaż biletów	2.500	3.600	3.650	3.700	3.800
	2. przychody z działalności Centrum Kongresowego	800	1.000	1.050	1.060	1.070
	3. przychody ze studia baletowego	35	50	50	50	50
	4. inne	100	110	120	130	140
	Razem	3.435	4.760	4.870	4.940	5.060

W tabeli ujęto przychody własne bez dotacji podmiotowych od Organizatora i z MKiDN.

W sezonie 2020/2021 planowane przychody są niższe ze względu na trwającą pandemię COVID-19.